

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36

Fylke:

Horskos

Tilleggsspørsmålnr.

Herad:

Hordal

Emne: Helsing, faktu og åtfud

Bygdelaq:

Skrokkolia

Oppskr. av:

Eiliv Lundeby

Gard:

Solbakken

(adresse):

Hordal

G.nr. 39

Br.nr. 4 og 17.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. = *Quindinger*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I
 Ved å minke eller riste på
 kudet uttrykte man *fi* og *Ni*

2.

På avsidesliggende steder hilste
 man på alle man møtte før
 i tiden

3.

Det var ingen fast regel,
 men den vanligste hilste som
 regel først.

4.

Spør man da, var berentet om
 hvilken tid det var på døgnet
 Men rett på løren, eldre
 kinner minnet med hode
 - yngre kinner og omåpikta minnet

5.

No prester og fiter var riste
 og *fi* da har det blitt mig

-fortalt at man helst skulle stå
med haa i under armen, og tæst
på "regranta" eller i reggrøfta.
Ved alle andre, og aldt den
vanlige helseing.

6.

Dette betød en større respekt
og ærbødighet

7.

Ved kirken og andre sammenkomster
hilste man bare i hånden.

8.

Ved besøgelsen af bygllap hilste
man også på barna

9.

Ja. - til dege dato!

10.

Had kvinne gjorde ved slike
anledninger kan ikke sies
men mange folkene stoppet arbeide
og tok haa av, uansett hva
de befant sig.

Had et kindfolk skulle tale
til en forsamling, så kunne
hinn ikke gå opp på en talerstol
med "blottet hode"

11.

Man tok lura av.

12.

Nii - no slikt kan ikke hørkes.

13.

Noen eksakte tall kan ikke med
riktighet gis.

14.

Dette blir betraktet som
Aukun helse.

15.

Det er trolig, det kan man
med slike høye, men dette kan
ikke hørkes.

16.

I dag er "morn" vanlig døgnst
munt

17.

Ja, dette blir brukt.

18.?

19.

Dette har ikke vært brukt
her.

20.

Gjerten spurte om han kunne
gå tale med husefaren under
fise øine!

21.

4

Dette har ikke vært brukt
og det er heller ikke særlig
brukt i dag, blandt bygdefolk.

22-23-24.

Den som kom inn, tok låa
av og ble stående ved døra
indtil han ble bitt om
å rittle

25.

"Du må se at, å fi ritta"

26-27-28.

Når det kom fremmede til
gårds, ble stolen satt frem
og jeg tørker min bestemor
alltid brukte forklade ritt
å tøket over stolsete.
Dette har jeg betraktet som
en "nydning" for den fremmede
for "selv tøkingen" som uten grunn.

29.

Småbilde gjester ble kula i kanda

30.

Man sa: farvell og takk for meg.
og det ble svart: du har ittno
å takke for.

5

Spisemæl je nr. 31. til og med 38
er ikke kjendt.

39.

Bege disse uttrykk er brükt
lyfte nar, lagne stübb.

40.

Fog har ikke fått inutrykk
Var at det var no forbüd
for noen

41.

Dette er vanlig brükt.
No man har tatt barnet
i nosen med höire händs
langfinger og pekefinger stikker
man Hornmelfingeren i mellom
og man eter barnet med
at man har tatt nosen
No særskilt navn på dette har
jeg ikke hört.

42-43

Godhjake er helst brükt i
mellom foreldre og barn

44.

Ved berüklap af fødselodag brükte
man uttrykket "til lykke"

49.

Man kunde ja sgo: peke lang mere
- og det er blitt mig fatalt
at enkelte kunde sette paa
bonojuren og klappe sig bak.

50.

Bygddefolk i mellem, sa blir
det altid sagt "du", men
de, til helt fremmede folk.
"I" eller "Ier" blir bare brukt
til prest og embedsmenn.

51.

Nei!

Tilleggsliste til nr. 36.

F.

En håndtrucken blir kaldt
"omkøper jester" hvis han ikke
gjorde skikkelig arbeid

4. En mann som gikk paa
besøk første juledag blir
kaldt "Julegjæmmer"

De øvrige spørsmål er ikke
kjendt

E. L.